

Regler for jaktprøver for retrievere

www.nkk.no

Gyldig fra 01.01.2024

Låst for redigering til 31.12.2028

**Norsk
Kennel Klub**

HUNDEEIERNES ORGANISASJON

Innhold

Innhold	1
1 FORMÅL:	2
2 FELLESBESTEMMELSER	2
3 DOMMERE	6
4 OPPTREDEN, DISIPLINÆRFORHOLD OG KLAGER	6
5 ETIKK	7
6 INSTRUKS FOR NKKs RREPRESENTANT	10
7 INSTRUKSFOR PRØVELEDER	10
8 GENERELLE BESTEMMELSER FOR JAKTPRØVER FOR RETRIEVERE	11
9 REGLER FOR KVALIFISERINGSPRØVE	12
10 REGLER FOR B-PRØVE	14
11 REGLER FOR WORKING TEST (WT) OG MOCK TRIAL	17
12 REGLER FOR PRAKTISK PRØVE (Retrievere).....	20
13 REGLER FOR A-PRØVE.....	21
14 INT. FIELD TRIAL (CACIT PRØVE)	23
15 NASJONALE MESTERSKAP I JAKT	23
16 REGLER FOR TOLLINGJAKTPRØVE.....	25
17 REGLER FOR PRAKTISK TOLLINGJAKTPRØVE	27
18 UTDANNINGSREGLER FOR JAKTPRØVEDOMMERE	28
19 REGLER FOR VIDEREUTDANNING AV DOMMERE TIL INTERNASJONALE OG NASJONALE A-PRØVER...	31
20 REGLER FOR UTDANNING OG VIDEREUTDANNING AV DOMMERE TIL TJP.....	33

1 FORMÅL:

Jaktprøver for retrievere skal danne grunnlag for vurdering av retrieverens opprinnelige egenskaper som appporterende fuglehund. Prøvene skal fremme bruk av retrievere for human jaktutøvelse og bidra til et avlsutvalg som kan sikre rasens egenskaper for fremtiden.

2 FELLESBESTEMMELSER

2.1 Arrangement

2.1.1 Generelt

Prøven kan arrangeres av Norsk Kennel Klub (NKK), klubb/forbund som er medlem av NKK eller tilsluttet forbund som er medlem av NKK, klubb/forbund som har samarbeidsavtale med NKK eller sammenslutninger av disse.

Raseklubber kan søke om å holde lukket prøve for den rase / de raser som klubben har raseansvar for. For lukkede prøver er kun resultater fra kvalitetsklassene registreringsberettigede.

Alle terminfestede prøver skal gjennomføres på en måte som sikrer bærekraft, og sørge for kildesortering og andre bærekraftige tiltak der det kan gjennomføres.

Arrangør og deltakere må overholde «NKKs retningslinjer for publisering av bilder og film gjeldende for arrangører, deltakere og besøkende på NKKs arrangementer».

Annen lovgivning

Arrangøren må til enhver tid følge viltloven, kommunale båndtvangsbestemmelser, lov om helligdagsfred og politiets forskrift om våpen, skytevåpen, våpendeler og ammunisjon.

2.1.2 Søknad om å avholde prøve

De til enhver tid gjeldende søknadsrutiner og søknadsfrister slik de er offentliggjort på www.nkk.no må følges.

2.1.3 Prøvedokumenter

For de prøver som ikke har eget prøveprogram (NKKs IT-løsning på ny sokkel utviklet etter 2018) må prøvedokumenter hentes fra NKKs nettsider.

Dersom det skal benyttes utenlandske dommere, må det søkes klarering for disse som sendes NKK minimum 4 uker før prøven. Ved bruk av utenlandsk dommer må det oppnevnes norsk NKK-representant.

Senest 4 uker etter prøven må arrangøren ha sendt inn/ferdigmeldt til NKK sitt arrangement. Innen samme frist skal resultater fra prøven legges inn i DogWeb Arra.

Prøvemappen blir returnert fra NKK hvis (gjelder kun prøver som ikke har eget prøveprogram på ny sokkel):

- Dommernummer og/eller dommerens underskrift mangler på resultatlisten.
- Hundenes registreringsnummer og stambokførte navn ikke er oppgitt eller er feil.
- Andre feil/mangler

Resultatliste og kritikkskjema skal inneholde korrekte og fullstendige opplysninger. Dersom det blir endringer, må resultatliste og kritikkskjema korrigeres.

2.1.4 Ledelse av prøven

NKKs representant er prøvens høyeste myndighet hva angår tolkning av reglene. Arrangøren oppnevner prøvens leder som er høyeste myndighet på alle andre områder enn tolking av regelverket. Prøvens leder og NKKs representant / vararepresentant kan ikke være samme person. NKKs representant skal være en og samme person for samme referansenummer, og må være til stede alle prøvedager ved ordinære/samlede

prøver. NKKs representants myndighet og plikter kommer frem av egen instruks. Eventuelle problemer eller tvilsspørsmål behandles og avgjøres av den myndighet spørsmålet sorteres under.

Prøvens leder og NKKs representant kan når som helst gripe inn hvor de måtte anse dette nødvendig innenfor eget myndighetsområde. På dommerens subjektive skjønn og arbeid kan de imidlertid ikke influere.

NKKs representant og prøvens leder kan gå med dommerkandidat.

NKK representant og prøveleder kan starte med egen hund på bevegelige prøver.

Prøvens dommere og funksjonærer skal motta sine instruksjoner fra prøvens leder og utføre oppgaven på en forsvarlig måte slik at prøven kan gå etter det fastsatte program.

Prøvens leder innehar også rollen som dyrevelferdskontrollør (DVK) jf. «Forskrift om velferd for hest og hund i konkurranser» bestemmelser.

Om prøven har et omfang som gjør det nødvendig kan det utpekes en egen eller flere representanter som kan ha denne rollen, dette gjøres av prøvens leder i samråd med NKK-representanten. Ved slik særskilt deling av denne rollen skal dette omtales i NKK-representantens rapport.

Prøvens leder skal sørge for at det under gjennomføringen av prøven, utføres stikkprøvekontroll av ID/chip og vaksinasjonskort. Oppgaven kan delegeres der det ansees hensiktsmessig, f.eks. til DVK, dommer om man opererer med partier eller man møter ute i terreng.

Hundefører skal under prøven følge prøveleder og dommers anvisninger.

2.1.5 Overtegning

Ved overtegning skal det foretas loddtrekning mellom de hunder som er påmeldt innen fristen.

Se pkt 8.4

- For Eliteprøven har følgende hunder fortrinn (i rangert orden):
  - a) Siste års Elitevinner
  - b) De hunder som siden forrige Eliteprøve har oppnådd Excellent på norsk A-prøve
  - c) De hunder som siden forrige Eliteprøve har oppnådd 2 × Excellent på norsk B-prøve
  - d) De hunder som ble plassert på siste års Eliteprøve (2. vinner - 4. vinner)

2.1.6 Avlysning av prøven

Prøver som er lagt inn i terminlisten skal avholdes med mindre spesielle forhold tilsier noe annet, eks. veldig få påmeldte, uvær, sykdomsforfall for dommer e.l. Slik avlysning avgjøres av prøvens leder i samråd med NKKs representant. Dommer kan avslutte eller utsette bedømmingen når forholdene vurderes slik at det er uforsvarlig å fortsette.

Avlysning av prøve tas til etterretning. Arrangør må i slike tilfelle uoppfordret sende NKK en detaljert redegjørelse om forholdet og vedlegge tilstrekkelig dokumentasjon på de faktiske forhold. Inviterte dommere og evt. påmeldte deltakere må varsles om det inntrufne, og arrangør må sørge for at alle formelle forhold ordnes opp på forsvarlig måte. Arrangøren må nøye vurdere om det er grunnlag for å søke om tilsvarende arrangement neste år.

Reaksjoner mot arrangør ved avlysning/uregelmessigheter:

- Ved avlysning av terminfestet arrangement gis arrangør en advarsel. Man påpeker det ansvar og de forpliktelser som ligger i å søke om offisielle arrangementer, og at det forventes at tilsvarende ikke skjer flere ganger. I så tilfelle må arrangør da regne med å bli fratatt retten til å arrangere terminfestede arrangementer for en periode.
- Reaksjonene skjer administrativt dersom ikke saken oppfattes å være av graverende art. I så tilfelle legges den først fram for Fagkomité/Kompetansegruppe til vurdering.
- Ved annen gangs avlysning av samme arrangør, legges saken fram for Jakthundkomiteen/Hovedstyret. Normal reaksjon vil være fratakelse av retten til å arrangere samme type arrangement i et år.

- Ved tredje gangs avlysning av samme arrangør, legges saken fram for Jakthundkomiteen/Hovedstyret. Normal reaksjon vil være fratakelse av rett til å arrangere terminfestede arrangementer i minst 2 år, jf. NKKs lover kap. 7.

For øvrig plikter arrangør å avholde terminfestede arrangementer og brudd på denne plikten kan det reageres mot etter NKK lover kap. 7.

2.1.7 Godkjenning av prøven

Dersom arrangementet er gjennomført i henhold til regelverket og aktivitetsavgiften er betalt skal prøven anerkjennes av NKK. Resultatene publiseres når prøven er anerkjent.

2.2 Deltagelse mv.

2.2.1 Hunder

Hund må ha fylt 9 måneder senest prøvedagen.

Rett til å delta har hunder som er stambokført i NKK eller register anerkjent av NKK. Hunder med norsk eier som er registrert i utenlandsk register må omregistreres til NKKs register før påmelding. Ved omregistrering beholdes og benyttes det opprinnelige registreringsnummeret.

Hunder som er fratatt retten til å delta på prøver av NKK eller samarbeidende utenlandsk kennelklubb, har ikke rett til å starte så lenge utelukkelsen varer.

Alle hunder må være ID-merket for å delta på terminfestede arrangementer.

Det er forbudt å starte med hund som har fått øre og /eller hale kupert. Hunder med amputert hale kan starte dersom NKK har utstedt startbevis. NKK utferdiger startbevis når det sendes inn veterinærattest som fyller kravene i kuperingsforskriften. Naturlig stumphale: Det vises til NKKs til enhver tid gjeldende liste over raser med naturlig stumphale.

2.3 Helsestatus

Hunden må være vaksinert etter de til enhver tid gjeldende regler for vaksineringsregler, se NKKs utstillingsregler. Vaksinasjonsattest utstedt av veterinær må medbringes til prøven og fremvises på oppfordring til arrangør.

Alle som forbereder/trener og stiller hunder i konkurranser må gjøre seg kjent med «Forskrift om velferd for hest og hund i konkurranser», kalt konkurransedyrforskriften.

Hund kan ikke delta dersom:

- har kliniske symptomer på sykdom,
- den har utøy,
- den er blind og/eller døv,
- drektig tisper kan ikke delta 30 dager før fødsel, beregnet fra 63 dager etter første paring,
- eller har valper under 56 dager.

Hunder som stilles på prøve, skal være i god mental og fysisk helse og ikke vise tegn på sykdom. En hund kan kun delta på prøve dersom den på prøvedagen ikke utgjør noen smittefare. Ved tvil skal det framlegges veterinærattest som bekrefter dette. Dersom en hund har pådratt seg en skade som kan bekreftes av en veterinærattest, skal attesten medbringes på prøven.

For øvrig gjelder dyrevelferdslovens § 26 som regulerer eier og førers ansvar for hunders helse under konkurranser.

2.4 Førere

Rett til å delta har enhver som av NKK eller NKKs medlemsklubber ikke er fratatt denne rett. Fører som er fratatt retten til å delta på prøve i sitt hjemland av kennelklubb NKK samarbeider med, kan heller ikke starte på prøve i Norge så lenge utestengelsen varer. Om rett for dommere, prøveleder osv. til å delta se pkt. 2.1.4.

2.5 Påmelding og påmeldingsavgift

All påmelding er bindende, og skal skje elektronisk der webpåmelding er etablert for prøveformen. Påmelding som ikke er korrekt, mangler opplysninger eller kommer for sent har arrangør rett til å avvise. Deltaker som ikke er medlem av en av NKKs medlemsklubber, samarbeidende klubber eller kennelklubb NKK samarbeider med, skal betale dobbel påmeldingsavgift. Dersom en deltaker uteblir fra prøven, skal avgiften uoppfordret sendes arrangørklubben.

2.6 Ansvar og tilbakebetaling av påmeldingsavgift

Påmeldingsavgiften betales bare tilbake hvis:

- Påmeldingen ikke godtas
- påmeldte som ikke får start ved prøve med overtegning
- Arrangør kan etter eget valg praktisere hel eller delvis refusjon ved dokumentert sykdomsforfall for hund og/eller fører.

Påmeldingsavgiften refunderes ikke for hunder som avvises eller utestenges under prøven, se punkt 2.7 og 2.8

Ved bortvisning av deltager refunderes ikke påmeldingsavgiften, se punkt 4.1.

Eieren og den som disponerer hunden er ansvarlig for enhver skade hunden forvolder. NKK, arrangør, dommer, NKK representanten eller andre som medvirker ved arrangementet er ikke ansvar for tap eller skade ut over tilbakebetaling av startkontingenten.

2.7 Avvisning av hund

Påviselig syke/skadde hunder, aggressive hunder eller hunder det er gitt feilaktige opplysninger om i påmeldingen skal avvises.

2.8 Utestengelse av hund

Hund som i noe tilfelle under prøven opptre ulempe, f. eks. jager bufe, biter funksjonærer eller uprovosert angriper annen hund, utestenges fra prøven og gis automatisk midlertidig utestengelse fra NKK-arrangementer inntil saken er ferdig behandlet av NKKs fagkomité for retrievere. Fagkomiteen kan oppheve midlertidig utestengelse. Fagkomiteens avgjørelse kan påklages til NKKs Jakthund komité. Saken behandles etter NKKs saksbehandlingsregler.

Ved utestengelse skal NKKs representant konsekvent omtale episoden i sin rapport, som sendes til NKK første virkedag etter prøven. NKK kan etter vurdering av det inntrufne forhold nekte hund deltakelse på prøver for kortere eller lengre tid.

Forhold i prøveområdet kan av tilstedeværende rapporteres til dommer, prøveledelse eller NKKs representant innen prøvens utløp.

2.9 Doping – kunstig stimulering

NKKs til enhver tid gjeldende antidopingregler skal følges.

2.10 Prøvedeltakers plikter og ansvar

Alle hunder skal føres i bånd på prøveområdet når de ikke er under bedømmelse.

Ansvar

Prøvedeltakeren er ansvarlig for sin(e) hund(er). Ansvarer omfatter også å fjerne etterlatenskaper (avføring) etter hunden på tilliggende områder, så som parkeringsplasser og på veien mellom parkering og terrenget. Eieren og den som disponerer hunden, er ansvarlig for eventuell skade forårsaket av hunden i forbindelse med prøven.

Deltagelse skjer på eget ansvar, fører må være fysisk skikket og skal medbringe nødvendig utstyr tilpasset årstid, terreng, vær og føre.

Valper under 4 mnd. får ikke medtas på prøven.

Hundevelferd og helse

Deltaker er ansvarlig for hundens velferd på prøven/stevnet. Det er ikke tillatt å utsette hunden for en situasjon som kan sette dens helse eller velferd i fare, eksempelvis å forlate en hund i svært varm eller kald bil og/eller behandle hunden dårlig. Det er ikke tillatt å løfte en hund i halsbånd og/eller hale, gjentatt rykking i bånd, slag, spark etc. Hardhendt avstraffelse og bruk av pigghalsbånd eller strøm er ikke tillatt og kan resultere i øyeblikkelig diskvalifikasjon. Ellers vises det til NKKs lover kap 7.

Deltaker plikter å føre tilsyn med sin(e) hund(er), også kontroll og tilsyn med hund plassert i bur, bil, campingvogn på eller utenfor prøveområde.

3 DOMMERE

3.1 Oppnevning av dommere

Arrangøren forespør og oppnevner dommere så snart prøven er terminfestet. Det skal kun benyttes dommere med autorisasjon for prøvetypen.

4 OPPTREDEN, DISIPLINÆRFORHOLD OG KLAGER

Brudd på ovenstående regler, oppførsel i strid med god skikk og til sjenanse for andre, kan medføre innrapportering til NKK og føre til tap av premie og/eller utelukkelse fra deltakelse på utstilling, prøve eller stevne.

4.1 Opptreden og disiplinærforhold

Fører skal følge prøvereglene, opptre sportslig og på en måte som ikke skader hundesporten eller dens anseelse under og i forbindelse med prøven. Også før og etter prøven skal deltakere og tilskuere opptre slik at prøvearrangørens interesser ikke blir skadelidende. Hardhendt avstraffelse av hund er forbudt. Alle hunder skal føres i bånd på prøveområdet når de ikke er under bedømmelse.

Deltakere og tilskuere skal rette seg etter anvisning fra dommer og prøveledelsen.

Deltaker skal respektere dommerens avgjørelser. Retten til å klage på avgjørelser er regulert i punkt 2.4.2. Usportslig opptreden i forbindelse med dommerens beslutninger er ikke tillatt.

Brudd på regler eller anvisninger fra dommer eller prøveledelsen kan medføre bortvisning fra prøveområdet og/ eller øvrige disiplinære reaksjoner, jf. NKKs lover kap. 7.

Dommer og prøveleder som observerer alvorlige forseelser plikter å rapportere disse til NKK representanten innen prøvens avslutning. Disiplinære forhold i forbindelse med prøven kan også av enhver tilstedeværende rapporteres til dommer, prøveledelse eller NKKs representant innen prøvens utløp.

For øvrig gjelder NKKs lover kapittel 7.

4.2 Klager

Vurderinger og avgjørelser som regelverket overlater til dommerens skjønn kan ikke påklages.

Deltaker som mener seg skadelidende som følge av brudd på prøvereglene kan før prøven avsluttes innlevere skriftlig klage til NKKs representant som behandler klagen på stedet.

4.3 Dispensasjon

NKKs Hovedstyre/NKKs jakthund komité kan når særlige omstendigheter gjør det påkrevet dispensere fra disse regler generelt eller i enkelttilfeller.

5 ETIKK

Etikk er teorien om hva som oppfattes som riktig og galt blant en gruppe mennesker. Forskjellige grupper kan ha forskjellig oppfatning av hva som er god og dårlig etikk. Når det gjelder etikk i dommersammenheng bør det være enighet om hvilke prinsipper som legges til grunn for utøvelsen av dommervervet.

Retningslinjene gjelder for samtlige prøvedommere og på samtlige arrangement arrangert av samarbeidende klubber tilsluttet NKK, samt i andre sammenhenger hvor vedkommende kan bli assosiert med sin dommerstatus.

Etikk er ikke det samme som regelverk. Det er flere lov- og regelverk som regulerer dommers plikter og rettigheter i NKK.

Dommerens oppgaver

Dommeren er gjennom sine vurderinger av hundenes egenskaper viktige premissleverandører for den systematiske avl som foregår i regi av NKK, NKKs medlemsklubber og oppdrettere i de enkelte rasene. Dommerens objektivitet og integritet må aldri kunne trekkes i tvil. Det er derfor viktig at de formelle kravene til integritet er oppfylt, at dommer er objektiv og uavhengig, samt at alle deltagere opplever en rettskaffen dommeroppførsel.

Under bedømming av hundene skal dommeren ha sin oppmerksomhet rettet mot hundene og deres prestasjoner. Dommer har ansvar for å være konsentrert om oppgaven og skal yte en så god prestasjon som mulig. Dette innebærer at dommeren må være i god form og fremstå presentabel. Unødvendig fokus på eventuelle meddommere, mobiltelefoner og andre distraksjoner sår tvil om dommerens fokus og må ikke forekomme.

Dommer plikter å holde seg oppdatert på alle regelverksendringer. Videre må dommer delta på dommerkonferanser, og har en selvstendig plikt til å gjøre seg kjent med signaler og regelverkstolkninger fra disse.

Forholdet til Norsk Kennel Klub

Prøvedommere bosatt i Norge autoriseres av NKK. Opptak som dommerkandidat skjer etter en vurdering av personlige og faglige egenskaper. Autorisasjonen krever god faglig progresjon i tillegg til at det ikke avdekkes personlige egenskaper uforenelig med dommergjerningen under utdanningsperioden. En dommer må opptre slik at vedkommende holder det etiske nivået et fremtredende verv som dommer krever. Dette gjelder så vel eget hundehold som i hundesporten for øvrig. En dommer må være sin oppførsel bevisst ikke bare i dommerrollen, men også som deltager, tilskuer, arrangør og i andre sammenhenger hvor dommerens opptreden og utsagn blir vurdert. Det er uforenlig med dommervervet ikke å fremstå upartisk og objektiv. Dokumenteres en slik oppførsel skal vedkommende dommers autorisasjon tas opp til vurdering. Derfor skal det ikke kunne stilles spørsmålstegn ved dommerens moralske vandel i tilknytning til hundesporten eller dommerens eget hundehold. NKK støtter sine dommere, og det forventes samme lojalitet ovenfor NKK fra dommerne.

Forholdet til arrangør

Invitasjon til å dømme skal gjøres skriftlig, og krever et skriftlig svar. Dersom det er økonomiske forhold ut over de satser som gjelder for godtgjørelse til dommere i den aktuelle prøveform, skal dette avtales før endelig avgjørelse om dømming tas. Dommere og arrangør skal innledningsvis også avtale reiseomkostninger, innkvartering, bespisning, ankomst- og avreisedato og andre praktiske detaljer. Dommer må ikke gi avbud til avtalte dommeroppdrag uten at det foreligger tungtveiende velferdsgrunner. En dommer er arrangørens gjest og representerer NKK under hele prøven. Dommeren skal opptre høflig og bidra til et trivelig arrangement.

Bedømmelse og forholdet til deltager

Fra det øyeblikket dommeren ankommer arrangøravdeling er denne å betrakte som en representant for NKK. Det påligger derfor dommeren å opptre korrekt og høflig, møte presentabel, uthvilt og i god form. Dette gjelder så lenge dommeroppdraget varer.

Før prøven starter skal dommer presentere seg og eventuelle dommerkandidater, og redegjøre for hvordan dagen er tenkt, med mindre dette er overlatt til prøveleder.

Dommeren skal være positiv og holde konsentrasjonen gjennom hele dagen og ovenfor alle hunder. Dommer bedømmer utelukkende det vedkommende observerer, og skal ikke ta hensyn til hundens bakgrunn, tidligere meritter, oppdrett eller hvem som fører eller eier hunden.

Alle deltagere skal behandles likt. Dommer kan veilede fører dersom dette ikke påvirker hundens prestasjoner direkte.

Dommer skal ikke henvende seg til deltager med direkte spørsmål om hundens avstamning, tidligere premiering eller annet som kan indikere utenforliggende hensyn ved bedømmelsen. Etter at prøven er avsluttet skal dommer gi en orientering til fører om prestasjonen slik det er beskrevet i regelverket for hver prøveform. Etter en slik redegjørelse kan dommer besvare spørsmål som klargjør dommerens syn. En diskusjon med fører, eller at fører fremfører sine synspunkter skal ikke forekomme.

Prøvedeltager har ved å melde på sin hund bedt om dommerens vurdering, og det forventes at deltager respekterer denne. Prøvedeltager som viser en utilbørlig opptreden under prøvedagen, klandrer eller demonstrerer mot dommerens avgjørelser, kan av dommer gis advarsel eller bortvises fra området. Det er opp til dommer å vurdere om det skal skrives rapport på vedkommende slik det er beskrevet i regelverket for hver prøveform.

Forholdet til NKKs representant

På alle prøver er det oppnevnt en NKK representant som er prøvens høyeste myndighet hva angår regelverkstolkning. NKK representanten skal gjennomgå prøvens papirer og innstille prøven til godkjenning. NKK representantens oppgaver og myndighetsområde er beskrevet i «Instruks for NKKs representant».

Dommer, prøveledelse og NKK representant må sammen bidra til et best mulig arrangement både faglig og sosialt ved et samarbeid med respekt for hverandres oppgaver og synspunkter. NKKs representant må respekteres, også i de tilfeller der denne har en klart svakere faglig bakgrunn enn dommeren. Et positivt samarbeid kan hjelpe alle parter til å oppnå et godt resultat.

Forholdet til andre dommere

Dommere skal opptre med absolutt lojalitet ovenfor andre dommere.

Som tilskuer må en dommer derfor aldri snakke nedsettende om en fungerende dommer selv om vedkommende er uenig i bedømmelsen.

I slike tilfeller kan dette tas ved anledning på tomannshånd med fungerende dommer, og da i den hensikt å bidra til en positiv faglig videreutvikling.

Som dommer blir man vurdert til å ha spesielt god kunnskap om hund. Man må derfor ikke uttale seg negativt om hunders prestasjoner når en selv går som deltager.

Dommere kan tolke hunders arbeid forskjellig, derfor skal fungerende dommers integritet alltid respekteres.

Dommerkandidater

Dommer som har med seg dommerkandidat (elev/aspirant) har en viktig funksjon. Rettledning, opplæring og evaluering skal skje etter de retningslinjer som er utarbeidet for dette i den enkelte prøveform.

Dersom fungerende dommer er i tvil om kandidatens prestasjoner holder forventet nivå er det bedre å underkjenne kandidatarbeidet, da dette vil medføre at kandidaten må ta et ekstra arbeid og vil da lære mer før en eventuell autorisasjon.

Dommerkandidater bør gå for dommere de ikke har et for nært forhold til.

Sosiale medier

Ved bruk av sosiale medier skal dommere være bevisst sin posisjon og status som dommer. For å opprettholde objektivitet må dommer vurdere om man i det hele tatt skal skrive noe om hunders prestasjoner, uavhengig om de er gode eller dårlige.

Det er en selvfølge at man ikke skriver om eller kommenterer en dommerkollegas dømming. NKKs regelverk for nettvett må leses og praktiseres.

Konklusjon

Dommere bør være positiv, se etter det beste i hundene, opptre korrekt og vise avmålt høflighet så lenge bedømmelsen varer. Dommeren skal være objektiv, behandle alle likt, stille best mulig forberedt, være i god form og presentabel.

Dommeren skal være seg bevisst på at vedkommende oppfattes som dommer i alle sammenhenger, også på sosiale medier, og skal opptre i henhold til dette.

6 INSTRUKS FOR NKKs RREPRESENTANT

- 6.1 NKKs representant og vararepresentant oppnevnes av arrangør, og må være medlem i NKK.
- 6.2 Representanten er prøvens høyeste myndighet hva angår fortolkning av regler, og må være autorisert dommer for den aktuelle prøveformen.
- 6.3 NKKs representant må være til stede under hele prøven alle dager på samlede/ordinære prøver.
- 6.4 NKK-representant kan starte med egen hund på bevegelige prøver, men da skal NKK-vararepresentant fungere som NKK-representant ved behandling av denne prøven.
- 6.5 Om disiplinære forhold oppstår tar prøvens leder dette opp med NKKs representant og saken forsøkes løst på stedet. Hvis dette ikke lykkes skal dette saken rapporteres til NKK.
- 6.6 Når prøven er avsluttet skal NKKs representant gjennomgå prøvens kritikker og innstille prøven til godkjenning. Dette gjøres elektronisk
- 6.7 Dersom det fungerer elever/aspirant ved prøven skal NKKs representant overvære og delta i behandlingen av elevenes/aspirantenes arbeider sammen med de aktuelle dommerne
- 6.8 NKKs representant kan gå med elev, men kan ikke gå med aspirant.
- 6.9 NKKs representant påser at praktiseringsreglene for dommerfunksjoner etterleves.

7 INSTRUKSFOR PRØVELEDER

- 7.1 Prøveleder oppnevnes av arrangør, og må være medlem i NKK.
- 7.2 Prøvens leder må ha godkjent prøveledertidning fra Norsk Retrieverklubb. Norsk Retrieverklubb sentrale jaktkomité (SJK) kan innvilge dispensasjon fra dette kravet.
- 7.3 Prøveleder har rollen som dyrevelferdskontrollør (DVK), men kan oppnevne en eller flere dyrevelferdskontrollører om arrangementet krever dette. DVK skal utføre denne i tråd med «Forskrift om velferd for hest og hund i konkurranser».
- 7.4 Prøveleder er høyeste myndighet på alle andre områder enn fortolkning av regelverket. Fortolkning av regelverket er NKK representantens ansvar, se egen instruks.
- 7.5 Prøveleder må ha tilstrekkelig kjennskap til prøveformen og inngående kjennskap til regelverket og disiplinærreglene.
- 7.6 Prøveleder/prøvens sekretariat skal ha god kunnskap til prøveformens IT-løsning.
- 7.7 Prøvens leder kan når som helst gripe inn dersom dette anses nødvendig innenfor eget myndighetsområde.
- 7.8 Prøvens leder gir instruks til dommere og funksjonærer i henhold til særregelverk.
- 7.9 Påse at prøvereglene blir fulgt nøye og skal ta alle forhåndsregler om at bedømmingen skal bli så enhetlig og riktig som mulig.
- 7.10 Prøveleder kan avlyse prøve [jf. reglenes pkt. 2.1.6. Avlysning skal formidles NKKs administrasjon omgående.
- 7.11 Prøveleder kan starte med egen hund på bevegelige prøver, men da skal vara prøveleder fungere som prøveleder ved behandling av denne prøven

8 GENERELLE BESTEMMELSER FOR JAKTPRØVER FOR RETRIEVERE

8.1 Generelt

Førere plikter å sette seg inn i jaktprøve-reglene for retrievere og merke seg de feil som berettiger dommeren å avbryte prøven. Førere har rett til å stille dommeren spørsmål om det aktuelle prøveopplegget før start. Under prøven er det ikke adgang til å diskutere dommeravgjørelser med dommeren.

Det er ikke tillatt med noen form for bekledning eller halsbånd på hunden når den er under bedømmelse. Det er heller ikke tillatt å gi hunden mat eller godbit. Drikke får kun gis etter anvisning fra dommer.

8.2 Søknad om å avholde prøve

Se punkt 2.1.2.

Avdelinger/komiteer/råd sender søknad om å avholde prøve til NRK som så koordinerer disse og fastsetter terminlisten. Søknaden må inneholde tid og sted for prøven, hvilken prøveform og klasser søknaden gjelder, tidsperiode(r) for bevegelig(e) prøve(r), samt påmeldingsadresse, påmeldingsfrist og kontaktperson.

NRKs raseråd kan søke til NRKs Hovedstyre om å arrangere rasespesifikke prøver begrenset til B-prøve eller Working Test. Søknad om dette følger ordinær frist for terminlisten.

8.3 Deltakelse

Se punkt 2.2

Bytte av fører på prøvedagen skal meddeles arrangør før prøvestart samme dag.

Fører er ansvarlig for at hunden på prøvedagen er kvalifisert for klassen.

Dommer, dommerelev eller dommeraspirant kan ikke bedømme hund i eget eie eller føre hund til bedømmelse den dagen de fungerer. Prøveleder kan ikke eie eller stille hund på prøven den dagen de fungerer som prøveleder. Hund eid av dommer kan starte med annen fører samme dag dommer dømmer, dog ikke på det parti man selv dømmer. Dommer kan stille egen hund til start ved bevegelige prøver, men ikke samme dag som han/hun fungerer som dommer.

Løpske tisper har ikke adgang til å delta

8.4 Påmeldingsavgift og tilbakebetaling

Se også punkt 2.5 og 2.6

Påmeldingsavgiften betales helt eller delvis tilbake i følgende tilfeller:

- Ved forfall legitimert ved veterinærattest (inkludert løpetid)

Veterinærattest må være arrangøren i hende senest 7 dager etter prøvedato.

Dersom NKKs representant godkjenner en skriftlig klage på stedet, skal hunden, dersom det er mulig, gis mulighet til å prøves på nytt. Dersom dette ikke er mulig, skal hundens resultat utgå fra resultatlisten og påmeldingsavgiften tilbakebetales.

8.5 Ledelse av prøven

Det skal kun benyttes autoriserte norske dommere som NKKs representant. Se for øvrig punkt 2.1.4. Ved spesielle tilfeller kan det søkes om unntak fra å bruke autoriserte norske dommere som NKKs representant. Søknad sendes Norsk Retrieverklubb. NKKs representant på kvalifiseringsprøven må ikke være autorisert norsk dommer.

8.6 Særskilt vedrørende endring av premiegrader

Premiegrader gitt etter tidligere gjeldende regelverk vurderes som følger :

1. premier i Norge tilsvarer Excellent. (EX)
2. premier tilsvarer Very Good (VG)
3. premie tilsvarer Good. (G)
0. Premie tilsvarer Not Sufficient (NS)

9 REGLER FOR KVALIFISERINGSPRØVE

9.1 Generelt/klasseinndeling

Kvalifiseringsprøven skal være en enkel test på at hunden er moden for deltakelse på offisielle prøver for retrievere. Bestått på Norsk Retrieverklubbs kvalifiseringsprøve, eller tidligere premiært på B-prøve eller Dansk Retrieverklubbs Brugsprøve, er en forutsetning for å kunne starte på offisiell B-prøve, Tollingjaktprøve og Working Test for retrievere.

Kvalifiseringsprøven arrangeres som en bevegelig prøve.

9.2 Krav for deltakelse

Se punkt 2.2.1

9.3 Gjennomføring av prøven

Kvalifiseringsprøven må inneholde grunnleggende elementer for en god gjennomføring av senere deltakelse på jaktprøver for retrievere.

Hunden skal prøves i:

- Toleranse for tannvisning
- Lineføring 50 meter
- Fri ved fot 50 meter
- Sitt og bli, mens fører går 50 meter fra hunden
- Innkalling 50 meter
- Apportering, avstand til hund 15 - 20 meter
- Skuddtest

9.4 Bedømmelse og godkjenning

Ved apporteringstesten skal det benyttes standard 500 grams dummyer. Ved skuddtesten skal det benyttes løsammunisjon.

Tannvisning

Hundens tilgjengelighet undersøkes. Det er ikke krav om at hunden skal være i ro ved tannvisningen.

Lineføring

Hunden skal villig følge fører, men uten krav til absolutt nøyaktighet.

Fri ved fot

Hunden skal villig følge fører, men uten krav til absolutt nøyaktighet.

Bli sittende og innkalling, 50 meter

Hunden skal bli sittende når fører går i fra, og uten problemer la seg kalle inn etter signal fra dommer.

Apportering, 15 – 20 meter

Hunden skal bli sittende løs under kast av dummy og sendes på signal fra dommer. Hunden skal vise at den apporterer spontant og villig bringer apporten tilbake til fører. Det skal ikke legges vekt på detaljer i grep og avlevering.

Skuddtest

Hunden skal sitte i ro hos fører når et skudd blir avfyrt av dommer.

9.5 Premiering

Bestått eller ikke bestått.

Hunden kan ikke godkjennes hvis følgende oppstår under prøven:

- Hunden drar i kobbelen og må korrigeres kraftig og gjentatte ganger med dette under lineføring
- Hunden forlater føreren under fri ved fot
- Hunden forlater sin plass under «sitt og bli» før eieren kaller inn hunden
- Hunden lar seg ikke kalle inn
- Hunden forlater føreren og tar apporten uten å ha fått kommando («gjennomført knalling»)
- Hunden vegrer apporten (forlater denne uten å apportere)
- Hunden ødelegger eller rømmer med apporten, eller bringer apporten vekk fra føreren og legger den fra seg et annet sted
- Hunden viser tydelig skuddredsel eller forlater føreren ved skuddtesten

9.6 Krav til dommer og NKK representant

Dommer må være godkjent autorisert jaktprøvedommer for retrievere eller autorisert kvalifiseringsprøvedommer. Norsk Retrieverklubbs dommerkomité (DK) er delegert myndighet til å autorisere kvalifiseringsprøvedommere.

Avdelingen må gå god for at aktuell(e) person(er) har god erfaring og innsikt i grunnleggende lydighet og apporтерingsarbeid med retrievere, og personlige egenskaper som gjør at de er egnet til å fungere som dommer.

Søknad om godkjenning av nyautorisert kvalifiseringsdommer sendes Norsk Retrieverklubbs Dommerkomité (DK). Sentral Jakkomité forvalter og holder listen oppdatert.

Følgende kriterier vektlegges:

- Personlige egenskaper
- Erfaring fra prøvemiljøet
- Premiering på B-prøve i Åpen klasse
- Anbefaling fra tilhørende avdeling

NKKs representant på kvalifiseringsprøven må ikke være autorisert norsk dommer. NKKs representant må ikke være til stede under hele prøven for kvalifiseringsprøven.

10 REGLER FOR B-PRØVE

10.1 Generelt

B-prøve er en egenskapsbedømmelse. Prøven skal simulere småviltjakt hvor det felles flere vilt. Hunden skal kunne markere noe av viltet, mens andre skudd indikerer viltfall som hunden ikke kan markere. Under prøven skal hunden føres uten kobbel.

Prøveterrenget skal utnyttes aktivt med naturlige forflytninger til nye situasjoner som under en pågående jakt, og i forhold til terrengets beskaffenhet. Apporteringstilfellene vil som en konsekvens av dette kunne variere fra hund til hund.

Terreng og prøveopplegg skal tilpasses de ulike klassene. Det skal skytes før kast. Det skal i hovedsak benyttes hagle med løsammunisjon, og alltid i situasjoner der skytter er synlig for hunden.

Det skal benyttes standard 500 grams grønn dummy i alle klasser. Tofarget, grønn/hvit, 500g dummy kan benyttes til markeringer, forutsatt det er gjennomgående for prøven.

10.2 Deltakelse

Se punkt 2.2. I tillegg må hunden ha bestått kvalifiseringsprøve (eventuelt tilsvarende kvalifiseringsprøver eller kvalifiseringskrav i andre retrieverklubber tilknyttet FCI), eller være premiært på jaktprøve.

10.3 Klasseinndeling

B-prøver kan arrangeres i følgende klasser:

Begynnerklasse (BK): Hunden kan ikke tidligere ha oppnådd premiering i Åpenklasse eller Eliteklasse.

Åpenklasse (AK): Hunden må ha oppnådd Excellent i Begynnerklasse på B-prøve. Hunden kan ikke tidligere ha oppnådd premiering i Eliteklasse.

Eliteklasse (EK): Hunden må ha oppnådd 2 × Excellent i Åpenklasse på B-prøve for to ulike dommere.

Tilsvarende premiering fra egenskapsbedømming i de øvrige Nordiske land, kvalifiserer for start på lik linje med premiering fra B prøve i Norge.

NRKs Hovedstyre kan gjøre unntak for Norsk Retrievermesterskap i jakt.

10.4 Gjennomføring

Prøvene skal gjennomføres på fastsatte datoer eller som bevegelige prøver mellom fastsatte datoer.

For bevegelige prøver må det i Begynnerklassen (BK) være minst tre deltagende ekvipasjer, i Åpenklasse (AK) og Eliteklasse (EK) minst åtte deltagende ekvipasjer.

10.4.1 Begynnerklasse

I denne klassen skal hundene prøves én og én. Terreng og vannarbeid skal tilpasses klassen.

Prøven skal omfatte minst to apporteringer på svømmedypt vann, og det skal avfyres minst fire skudd. Forstyrrende skuddløsninger og «viltfall» under hundens arbeid skal ikke forekomme.

10.4.2 Åpenklasse

I denne klassen skal hundetoleranse bedømmes. Dette gjøres ved at det er minimum to hunder til bedømming, og maksimum fire hunder til gjennomføring. En eller flere hunder på tilfredsstillende nivå, som ikke er under bedømmelse, kan være makkerhunder. I deler av prøven kan hundene arbeide samtidig, men ikke i samme område.

Prøveterrenget skal kunne omfatte naturlige hindringer med vanskeligere tilgjengelighet, som i et vanlig jaktterreng. Prøveopplegget skal være variert, og det skal inneholde forflytninger til nye situasjoner og oppgaver. Apportering skal gis i våtmark/vann når våtmark/vann er tilgjengelig i prøveterrenget.

Det skal avfyres minst åtte skudd i hvert par. I denne klassen skal hundene normalt ha forstyrrende skudd og «viltfall», flere markeringer, dirigeringer og søk.

10.4.3 Eliteklasse

Under hele prøven skal det være minst to hunder i arbeid/passivitet samtidig. En eller flere hunder kvalifisert for klassen, som ikke er under bedømmelse, kan være makkerhunder.

I deler av prøven kan hundene arbeide samtidig, og i samme område.

Prøveterrenget skal kunne omfatte varierende og naturlige hindringer som i et større jaktterreng. Apportering skal så langt det lar seg gjøre også gis i våtmark/vann. Prøveopplegget bør omfatte «høyt trykk» gjennom et betydelig antall skudd og «viltfall», forflytninger og variasjon i terreng og jaktlige situasjoner. Toleranse ved forstyrrende skudd og «viltfall» bør prøves flere ganger under hundens arbeid. Hundene skal prøves både i apportering under pågående jakt med skytter(e) og i søk.

10.5 Bedømmelse og premiering

10.5.1 Generelt

Ved fastsettelse av premie skal dommeren vektlegge et helhetsinntrykk av ekvipasjens arbeid, særlig hundens effektivitet og kapasitet som apportør i ulike situasjoner, dens samarbeidsvilje og konsentrasjon om oppgaven, og derved om hunden er til reell nytte for jakten.

I Begynnerklassen skal hundens generelle arbeidsvilje, spontanitet i apportering og samarbeidsvilje vektlegges. Mangelfull lydighet skal ikke bedømmes for hardt.

I Åpenklasse stilles strengere krav til lydighet, ro og konsentrasjon ved fot og på post.

I Eliteklassen stilles store krav til lydighet, kvalitet og effektivitet i alle prøvens deler.

Anbefalt øvre grense for antall deltakere/hunder per dommer per klasse på B-prøver:

- Begynner klasse: 18 hunder
- Åpenklasse: 14 hunder
- Eliteklasse: 12 hunder

10.5.2 Dommerfordeling, terrengfordeling og startrekkefølge

Prøveledelsen fordeler dommere og terreng slik at dommere får mulighet til å se hund og fører løse de ulike oppgavene på best mulig måte.

På B-prøver trekkes startrekkefølgen elektronisk i jaktprøveprogrammet (dogweb arra). Dette gjelder for alle klasser. Medhjelpere som skal stille på prøven kan trekkes i bestemte par eller grupper.

Startrekkefølge, samt tid og sted for opprop og start meddeles i god tid.

10.5.3 Dommeroppgaver

Påse at førers navn og hundens registreringsnummer er angitt på kritikken.

Under prøven bedømme hundens prestasjoner i henhold til gjeldende regelverk. Dersom hunden utfører et utilfredsstillende arbeid, kan dommer avslutte prøven for ekvipasjen.

10.5.4 Bedømmelse

Dommer skal vektlegge følgende egenskaper (i alfabetisk rekkefølge):

Arbeidsglede, avlevering, diskre føring, fine myke grep, god samarbeidsvilje, gode markeringsegenskaper, godt initiativ, nesebruk, stor viltfinnerevne, stil og fart

Førerinnsatsen skal kun ses på som en nødvendig støtte til disse egenskaper

Grove feil (i alfabetisk rekkefølge):

Dårlig fotgåing, dårlig markering, gjentatte dårlige avleveringer/dårlige apportgrep, høylytt handling/føring, langsomt arbeid og/eller manglende initiativ, piping, ulydighet og/eller unødig forstyrrelse av terreng, urolig og krever førers oppmerksomhet, uselvstendighet.

Diskvalifiserende feil (i alfabetisk rekkefølge):

Aggressivitet, apportvegring, bjeffing og/eller gjentagende piping, bytter vilt, fysisk korleksjon og/eller irettesettelse av hunden, hard munn, knalling (om hunden uten tillatelse forlater sin plass i den hensikt å apportere), skuddredsel, ute av hånd, jager levende vilt og/eller jager med apport i munnen, vegrer å gå i vann.

10.5.5 Premiering

På B-prøver benyttes kvalitetsbedømming der hundene tildeles Excellent, Very Good, Good eller not sufficient

- For Excellent må hunden ha gjort et overbevisende arbeid uten grove feil og mangler.
- For Very Good må hunden ha gjort et godt arbeid i alle moment. Grove feil og mangler kan forekomme.
- For Good må hunden ha gjort tilfredsstillende arbeid.

For å oppnå premiering skal hunden ikke ha gjort diskvalifiserende feil.

Det skal skrives fullstendig kritikkskjema i BK og AK. I EK gis bare en sammenfattende skriftlig kritikk med angivelse av premiegrad.

10.5.6 Hederspris (HP)

Hederspremie kan tildeles når hunden har utført et utmerket jaktarbeid, og den ellers er tildelt Excellent.

11 REGLER FOR WORKING TEST (WT) OG MOCK TRIAL

11.1 Generelt

Working test (WT) er en konkurranseform hvor hundene får like oppgaver. Den avholdes med det formål å vurdere de jaktlige egenskapene hos de ulike retrieverrasene uten at det felles vilt. Formålet med WT er å rangere hundene ut i fra viltfinnerevne, temperament, markeringsevne, nesebruk, initiativ og myke grep. Førerens innsats skal kun sees på som et supplement til hundens egenskaper.

WT kan også arrangeres for lag eller som Mock Trial. Dette må annonseres i terminlisten.

11.2 Deltakelse

Se punkt 2.2. I tillegg må hunden ha bestått kvalifiseringsprøve (eventuelt tilsvarende kvalifiseringsprøver eller kvalifiseringskrav i andre retrieverklubber tilknyttet FCI), eller være premiært på jaktprøve.

11.3 Klasseinndeling

Begynnerklasse (BK): Hunden kan ikke tidligere ha oppnådd «bestått WT-åpen».

Åpenklasse (AK): Hunden må enten være kvalifisert for Åpenklasse på B-prøve eller ha oppnådd 2 × «bestått WT-BK»: Hunden kan ikke tidligere ha oppnådd «bestått WT-elite».

Eliteklasse (EK): Hunden må enten være kvalifisert for Eliteklasse på B-prøve eller 2 × «bestått WT-åpen».

NRKs Hovedstyre kan gjøre unntak for Norsk Retrievermesterskap i jakt.

11.4 Gjennomføring og bedømmelse

11.4.1 Gjennomføring

Konkurransen gjennomføres med minimum fem poster med økende vanskelighetsgrad for de ulike klassene.

Hundene bedømmes enkeltvis i alle klasser, med unntak for WT lag og Mock Trial.

Det skal benyttes standard grønne 500 grams dummyer. Tofarget, grønn/hvit, 500g dummy kan benyttes til markeringer, forutsatt det er gjennomgående for konkurransen.

Det skal skytes før kast. Det skal i hovedsak benyttes hagle med løssammunisjon og alltid i situasjoner der skytter er synlig for hunden. Avstand mellom skytter og apport må til enhver tid være naturlig i forhold til den situasjonen hundene prøves i. Apporteringsavstanden skal ikke overstige 150 meter.

Mock Trial

Mock Trial kan arrangeres for Åpenklasse og Eliteklasse. Hundene prøves i Walk-Up- og drivjaktssituasjoner. Deltagerne får ikke like oppgaver på en Mock Trial.

Ved Walk-Up har dommeren to hunder i linjen og ved drev maksimalt seks hunder i linjen - optimalt fire hunder, men dette kan fravikes avhengig av klasse og andre praktiske forhold.

Ved Mock Trail gis ingen hunder doble oppgaver.

Grunnomgangen tilrettelegges slik:

- 1. runde: to apporteringer pr. hund.
- 2. runde: en apportering pr. hund.
- eller to eller tre runder med én apportering pr. hund.

De påfølgende omgangene:

- En eller to apporteringer pr. hund.

Hunder som får 12 poeng eller mindre på en av apportene i en av omgangene må forlate konkurransen. For å få bestått Mock Trial må hunden ha hatt minimum 5 apporteringsoppgaver. Alle apportene må være

mellom 13 og 20 poeng og med minimum 65 % av mulige poeng. Hundene premieres ellers som nevnt i punkt 11.4.3.

Alternativ poenggivning:

Mock Trail kan bedømmes som en A-prøve etter A-prøve reglementet i dette regelverket med følgende grunnprinsipp:

Plassering: 1 – 4. vinner

Bestått WT: Minimum 5 apporter uten belastende «B apporter»

CERT: Tildeles 1. vinner etter dommernes skjønn. (Ingen store belastninger)

Hunder som tildeles B på en apport tillates ikke å fortsette konkurransen, men kan fullføre omgangen.

Antall dommere: Min. 2.

Arrangør skal opplyse om hvordan prøven bedømmes i forkant av påmeldingsfristen.

WT Lag

WT Lag arrangeres etter prinsippene for WT. Et lag består av 3 hunder. Hver hund må gjøre en oppgave per post. Lagene velger selv hvilken hund som løser hvilken oppgave per post. En oppgave kan bestå av flere apporter.

Lag med hunder som diskvalifiserer seg på en post er ute av konkurransen. Lag med hunder som har pådratt seg 0 poeng på en eller flere poster, er fortsatt med i konkurransen. Det laget med flest poeng totalt sett vinner.

Hundene premieres kun med bestått/ikke bestått. Ytterligere individuell premiegrad gis ikke. Cert kan ikke deles ut på WT lag.

11.4.2 Bedømmelse

WT bedømmes ved hjelp av en poengskala med 0 – 20 poeng på hver av postene. Er det flere apporter på samme post vurderes den samlede prestasjonen for alle apporter i forhold til poengskalaen. Bringes ikke alle apportene inn på en post gir dette 0 poeng.

Hunden skal holdes i bånd når den kommer til start på hver post. Bedømmelsen starter når fører har fått beskjed om å kople hunden løs, og avsluttes når hunden igjen er i bånd.

Dommer skal vektlegge følgende egenskaper (i alfabetisk rekkefølge):

Arbeidsglede, avlevering, diskre føring, kontroll, naturlig markerings- og vilt finneregenskaper, nesebruk, rask innlevering, og stil og fart.

Grove feil (i alfabetisk rekkefølge):

Dårlig fotgåing, dårlig markering, dårlige avleveringer/dårlige apportgrep, høylytt handling/føring, langsomt arbeid og/eller manglende initiativ, u lydighet og/eller unødig forstyrrelse av terreng, urolig og krever førers oppmerksomhet, uselvstendighet

Med en grov feil kan maksimalt 12 av 20 poeng gis. Med mer enn en grov feil kan maksimalt 4 av 20 poeng gis. Med 0 på en post tillates ekvipasjen å fullføre de gjenstående postene.

Feil som gir 0 poeng (i alfabetisk rekkefølge):

Apporten bringes ikke til fører, bjeffing eller piping, bytter apport, jager levende vilt, knalling (om hunden uten tillatelse forlater sin plass i den hensikt å apportere), skuddberørt, søker med apport i munnen, ute av hånd, vegrer å gå i vann.

Diskvalifiserende feil (i alfabetisk rekkefølge):

Aggressivitet, fysisk korreksjon eller irttesettelse av hunden, hard munn.

Har hunden gjort en diskvalifiserende feil, får ikke ekvipasjen fullføre de gjenstående postene.

11.4.3 Plassering og premiering

Hunder som har fått poeng på alle poster og oppnådd minimum 50% i Begynnerklassen og minst 65% i Åpen- og Eliteklassen av mulig oppnåelige poeng, har bestått WT for den aktuelle klassen.

Hunder som har bestått WT, vil få følgende premiegrad registrert:

- Excellent: 85% - 100% av mulig oppnåelig poeng.
- Very Good: 75% - 84 % av mulig oppnåelig poeng.
- Good: 65% - 74% (AK og EK), 50% - 74% (BK) av mulig oppnåelig poeng.

Hunder som har 0 poeng på en post, og/eller ikke oppnådd tilstrekkelig prosent av mulige oppnåelige poeng, får registrert «ikke bestått». Hunder som blir diskvalifisert på en post, får registrert «DISK» som endelig resultat.

I konkurransen skal de fem beste hundene i hver klasse plasseres og premieres, så fremt de har bestått klassen.

Ved poenglikhet i Eliteklassen på en av de 3 første plassene gjennomføres «run off» (en ekstra apport/oppgave som ikke påvirker oppnådd poengsum), for å rangere nr. 1, 2 og 3. Forøvrig ved poenglikhet gis det fortrinn til den hunden med høyeste poengsum på en post.

Hunden som vinner Eliteklassen og oppnår premiegraden Excellent på prøven skal tildeles Certifikat dersom det har deltatt minst 6 ekvipasjer i klassen og klassen er dømt av minst to dommere. Hvis vinneren av Eliteklassen er fullcertet, gis certet til nr. 2 såfremt hunden har oppnådd Excellent.

12 REGLER FOR PRAKTISK PRØVE (Retrievere)

12.1 Deltakelse

Se punkt 1.2. I tillegg må hunden ha oppnådd minst én Excellent på B-prøve i åpen klasse.

12.2 Gjennomføring av prøven

Prøven gjennomføres som ordinær jakt på lovlig felt vilt i relevante former for jakt med retrievere. Prøven er bevegelig og gjennomføres innenfor de tillatte jakttider. Minimum 2 hunder må delta under jakten, selv om bare én er påmeldt til bedømming. Det skal alltid være tilgjengelig alternativ(e) apportør(er) for eventuelle ettersøk som ikke kan gjennomføres av de deltakende hunder.

12.3 Bedømmelse og premiering

Ved bedømmelsen gis Godkjent eller Ikke godkjent.

For å oppnå "Godkjent" skal hunden fremvise et arbeid som er en god jakthund verdig. Den skal gjennomføre oppgaver i varierende situasjoner som forventes av en dyktig apportør, kunne arbeide i god harmoni med andre hunder og ikke minst være til klar nytte for jegere under jaktens gang.

Det skal legges avgjørende vekt på helhetsinntrykket.

13 REGLER FOR A-PRØVE

13.1 Deltakelse

Se punkt 1.2. Hunden kvalifiseres til deltagelse gjennom godkjent praktisk prøve i Norge eller kvalifisert for A-prøve i andre retrieverklubber tilknyttet FCI.

13.2 Gjennomføring av prøven

Prøven gjennomføres som en klappjakt, der hundene sitter på anvist post og/eller ved støkkjakt der førere og hunder går på linje. Det er ønskelig at hundene prøves både på post og under fotgående på linje, samt i vann.

Minst 6 hunder må delta på prøven for at prøven skal kunne gjennomføres. Startrekkefølgen bestemmes gjennom trekning ved opprop eller frammøte. I grunnomgangen prøves hundene i denne rekkefølgen – og så, om mulig, videre gjennom hele prøven med nødvendige justeringer av hensyn til jakten og inndeling i grupper for ulike dommere/dommerpar. Ingen hund skal slås ut før den har vært til bedømming for to dommere med mindre den har gjort en diskvalifiserende feil.

- a) Ved klappjakt plasseres hundene slik at de gis gode muligheter for å markere. Er alt skutt vilt dødt, bør hundene sendes etter avsluttet drev. Inntreffer skadeskytinger, tillates dommeren å sende en deltakende hund direkte.
- b) Ved støkkjakt forflytter dommere, skytter og de ekipasjer som er under bedømming, seg fremover på linje. Under skuddløsning stopper linjen opp, og om vilt er felt, sendes hund på dommerens anvisninger. Eventuelt skadeskutt vilt skal prioriteres.
- c) Det skal alltid være tilgjengelig(e) alternativ(e) apportør(er) for eventuelle ettersøk som ikke kan gjennomføres av de deltakende hunder.

13.3 Bedømmelse og premiering

13.3.1 Generelt

A-prøver skal alltid dømmes av minst to dommere.

Dommerne skal kreditere hunder med stor viltfinnerevne, bra temperament, bra markeringsegenskaper, bra nese, initiativ, samt myk munn og god samarbeidsvilje.

Førerinnsatsen skal kun ses på som en nødvendig støtte til disse egenskaper, for at hunden skal kunne vise ro ved forflytninger og på post, og for villig å kunne la seg dirigere til vilt som den ikke har kunnet markere nedslagsfeltet til.

Den ideelle retriever er oppmerksom, rolig og stille på post uten at føreren behøver å gripe inn.

Hunden skal kunne markere felt vilt og ha et godt og sikkert minne av nedslagsfeltet. Når hunden er sendt for å apportere, skal den vise søkslyst, initiativ, god nese og gode viltfinneregenskaper. Den skal ikke vegre seg for noen type terreng og villig gå i vann. Den skal vise samarbeidsvilje og arbeide i god kontakt med sin fører uten å være for avhengig av denne. Når hunden har lokalisert viltet, skal den apportere dette raskt, korrekt, med myk munn, umiddelbart returnere til føreren og levere viltet i hånd til denne.

13.3.2 Grove og diskvalifiserende feil

Grove feil (i alfabetisk rekkefølge):

Dårlig fotgåing, dårlig markering, gjentatte dårlige avleveringer/dårlige apportgrep, «eye-wipe», «first dog down», høylytt handling/føring, langsomt arbeid og/eller manglende initiativ, ulydighet og/eller unødig forstyrrelse av terreng, urolig og krever førers oppmerksomhet, uselvstendighet.

Diskvalifiserende feil (i alfabetisk rekkefølge):

Aggressivitet, apportvegring, bjeffing og/eller piping, bytter vilt, fysisk korreksjon og/eller irettesettelse av hunden, hard munn, knalling (om hunden uten tillatelse forlater sin plass i den hensikt å apportere), skuddredsel, ute av hånd, jager levende vilt og/eller jager med vilt i munnen, vegrer å gå i vann.

Har hunden gjort én grov feil kan den ikke tildeles Excellent og prøven kan avbrytes av dommer. Hunden oppnår premiering om hunden har minst tre apporter av god kvalitet, og tildeles NC om den har færre enn tre apporter. Har hunden gjort én diskvalifiserende feil, kan den ikke premieres.

Definisjoner

First dog down: En ikke utnyttet mulighet for å finne og apportere et skadet eller forventet skadet vilt som bedømmes som mulig å lokalisere. Hunden må ha markert viltet og skal sendes direkte. Viltet finnes ikke av den først sendte hunden eller av noen annen hund, og kan heller ikke finnes av dommeren eller noen annen på dommerens ordre.

Eye-wipe: En ikke utnyttet mulighet til å finne og apportere et vilt som, under like forhold, hentes av en annen hund, eller hentes av dommeren eller av en annen på dommerens ordre.

13.3.3 Premiering

På A-prøver benyttes kvalitetsbedømming der hundene tildeles Excellent, Very Good, Good, NC, KIB eller Not Sufficient.

- For Excellent må hunden ikke ha gjort noen diskvalifiserende eller grove feil.
- For Very Good må hunden ikke ha gjort noen diskvalifiserende feil og høyst en grov feil.
- For Good må hunden ikke ha gjort noen diskvalifiserende feil
- NC (Non Classified) tildeles hunder som er slått ut på grunn av en grov feil på en av de tre første apportene.
- KIB (kan ikke bedømmes) tildeles om det ikke felles tilstrekkelig antall vilt for å kunne bedømme hunden, eller om hunden må avbryte prøven pga. skade.

De fem beste hundene med Excellent rangeres som 1., 2., 3., 4. og 5. vinner. Hund som har oppnådd Excellent og rangert som 1.vinner tildeles Certifikat. Øvrige hunder med Excellent kan tildeles CK. Hvis 1. vinner er fullcertet, kan Cert tildeles 2. vinner hvis denne har fått CK.

Det kan kun deles ut ett Certifikat på en prøve. Minst fem apporteringer skal ligge til grunn for tildeling av Certifikat/CK.

Certifikat/CK kan tildeles når jakten har hatt nødvendig vanskelighetsgrad.

14 INT. FIELD TRIAL (CACIT PRØVE)

For deltakelse og gjennomføring av Field Trial gjelder FCIs regelverk for internasjonale retrieverprøver.

15 NASJONALE MESTERSKAP I JAKT

15.1 Norsk Retrievermesterskap

Norsk Retrievermesterskap i jakt arrangeres som en offisiell Working Test for begynnerklasse, begrenset til hunder under 24 måneder, samt eliteklasse.

Arrangøren kan ikke begrense antall deltakere.

Mesterskapet for EK skal gjennomføres over 2 dager, med grunnomgang på dag 1 og finaler på dag 2. For BK kan mesterskapet gjennomføres over 2 dager, alternativt kan det gjennomføres med grunnomgang og finale på samme dag.

Det er mulig å arrangere mesterskapene på forskjellige helger.

Grunnomganger gjennomføres som en Working Test med minimum 5 poster.

Resultatene danner grunnlag for kvalifisering til finaleomganger.

Finaleomganger gjennomføres som en Working Test med semifinaler og finaler for kåring av unghundmester, retrievermester og veteranmester. Deltar det ingen hunder som er kvalifisert for å bli veteranmester i finaleomgangene, skal resultatene etter grunnomgang være gjeldende. Deltar det hunder som er kvalifisert for å bli veteranmester i finaleomganger, men som ikke består klassen, skal resultatene etter grunnomgang være tellende.

NRKs Hovedstyre kan gjøre unntak for Norsk Retrievermesterskap i jakt.

15.1.1 Unntak og spesifiseringer

Hunder som er yngre enn 24 måneder, uavhengig av tidligere meritter, kan stille i begynnerklasse for å konkurrere om unghund tittelen.

Working Test i finaleomganger kan gjennomføres med færre enn 5 poster.

Ingen poster i mesterskapet skal tidsbegrenses.

Deltagerne som går til finaler tar med seg poeng fra grunnomgang til finaleomgangene.

15.1.2 Gjennomføring

Grunnomgang

Gjennomføres med minimum fem poster.

Finaler

De 12 beste hundene med bestått i hver klasse etter grunnomgang er kvalifisert til finaleomgangene. Ved poenglikhet går alle med samme poengsum som nr. 12 til semifinale.

Startrekkefølgen i finalene avgjøres ved trekning og finalehundene skal bedømmes av minst to dommere. Når flere dommere dømmer sammen, skal det oppnevnes en ordførende dommer, dvs. en som tar de endelige avgjørelsene i henhold til regelverket. Ordførende dommer skal være norsk.

Semifinalene gjennomføres på to poster. En av semifinalpostene i Norsk retrievermesterskap (EK) skal gjennomføres som en walk-up (Skyttere og hund går på linje og skyter «vilt» etter hvert som det dukker opp).

Postene i unghund mesterskapets semifinaler og finaler kan bestå av enkle eller doble markeringer.

Finalene gjennomføres på en post med de 6 beste hundene etter semifinalene. Ved poenglikhet går alle med samme poengsum som nr. 6 videre.

15.1.3 Titler

For å kunne plasseres i unghund, veteran- eller retrievermesterskapet må hunden ha bestått klassen. Resultatene fra alle poster i grunnomganger og finaleomganger teller når man rangerer hundene.

Den beste hunden etter finaleomgangen skal kåres til NORSK RETRIEVERMESTER I JAKT og får tittelen NRMJ'xx og tildeles Certifikat. Den beste unghunden skal kåres til NORSK UNGHUNDMESTER I JAKT og får tittelen NUMJ'xx. Den høyest rangerte hunden i EK, som er 8 år eller eldre, skal kåres til NORSK VETERANMESTER I JAKT.

15.2 ELITEPRØVEN

Eliteprøven gjennomføres som en bevegelig prøve, etter siste terminfestet B-prøve. Det bør være minimum 8 måneder mellom to Eliteprøver.

Eliteprøven er åpen for alle hunder som har oppnådd Excellent i EK på Norsk B-prøve eller Excellent på Norsk A-prøve i løpet av de siste 12 måneder før Eliteprøven avholdes.

Eliteprøven går over to dager med første dag som en kvalifisering for konkurransedelens andre dag. Første dag gjennomføres som en B-prøve. Alle hunder som får Excellent første dag er kvalifisert til å starte i finalen andre dag. Hunder som får Very Good første dag kan gå til finalen dersom dommerne mener de har vist tilstrekkelig kvalitet til å hevde seg i konkurransen.

Finaler:

Finalen skal gjennomføres som 1 av følgende 3 prøveformer;

- B-prøve: Kun hunder som har oppnådd Excellent finaldagen kan plasseres og premieres.
- Working Test: Kun hunder som har oppnådd "bestått" finaldagen kan plasseres og premieres.
- A-prøve: Kun hunder som har gått til Excellent finaldagen kan plasseres og premieres. Finalene gjennomføres som en offisiell prøve, og dømmes etter gjeldende regelverk "NKKs Regler for jaktprøver for retrievere".

De fire beste hundene med oppnådd Excellent plasseres. Den hunden som kåres til 1. vinner får tittelen NEV 20xx (Norsk EliteVinner 20XX).

16 REGLER FOR TOLLINGJAKTPRØVE

16.1 Generelt

Tollingjaktprøve er en egenskapsbedømmelse. Prøven skal simulere småviltjakt hvor det felles flere vilt. På en tollingjaktprøve prøves hunden både i lokkearbeid før skuddet, og i de arbeidsoppgaver som kan finnes etter at skuddet er utløst.

Under prøven skal hunden føres ukoblet.

Prøveterrenget skal utnyttes aktivt med naturlige forflytninger til nye situasjoner som under en pågående jakt, og i forhold til terrengets beskaffenhet.

Terreng og prøveopplegg skal tilpasses de ulike klassene.

Det skal skytes før kast. Det skal i hovedsak benyttes hagle med løsammunisjon og alltid i situasjoner der skytter er synlig for hunden.

16.2 Deltakelse

Se punkt 1.2. Tollingjaktprøve er åpen for Nova Scotia Duck Tolling retriever. I tillegg må hunden ha bestått kvalifiseringsprøve (evt. Dansk Retrieverklubs brugsprøve eller tilsvarende kvalifiseringsprøve eller kvalifiseringskrav til de ulike klassene fra andre FCI land).

16.3 Klasseinndeling

Tollingjaktprøver kan arrangeres i følgende klasser:

Begynnerklasse (BK)

Hunden kan ikke tidligere ha oppnådd premiering i Åpenklasse eller Eliteklasse.

Åpenklasse (AK)

Hunden må ha oppnådd Excellent i Begynnerklasse på Tollingjaktprøve. Hunden kan ikke tidligere ha oppnådd premiering i Eliteklasse.

Eliteklasse (EK)

Hunden må ha oppnådd 2 × Excellent i Åpenklasse på Tollingjaktprøve for to ulike dommere.

16.4 Gjennomføring

Prøvene gjennomføres som ordinær prøve.

Det skal være vannarbeid, og benyttes standard 500 grams dummy i alle klasser. Tofarget, grønn/hvit, 500g dummy kan benyttes til markeringer, forutsatt det er gjennomgående for prøven.

Lokkearbeidet innleder alltid en tollingjaktprøve. Lokkearbeidet avsluttes alltid med skudd og vannmarkering.

For at fuglene skal kunne bli oppmerksomme på hundens tollingarbeide, skal det finnes åpen vannkant på 10-20 meter, enten på den ene eller på begge sider av gjemselet.

Under passiviteten skal hunden være helt stille og rolig. Føreren får ikke røre eller holde hunden. Trengs det kommandoer, skal disse være lave.

Tollingarbeidet skal være fokusert og fartsfylt. Hunden skal være fokusert på arbeidet og på å hente og komme tilbake med gjenstanden, men om den under arbeidet raskt speider over terreng og vann, er dette ingen ulempe. Det er ønskelig at hunden arbeider lekent og viser seg frem godt ved vannkanten, da dette under jakten gjør fuglene mer interesserte. Arbeidet skal være stille og det bør skje med så få kommandoer som mulig.

Begynnerklassen

- I lokkearbeidet skal det inngå minst 10 tollingarbeid og minst en passivitet på ca. 30 sekunder.
- Tre skudd skal utløses for hunden.
- Hunden skal apportere minst to «vilt» på svømmedypt vann.

- Hunden skal prøves i fritt søk. Søksområdet bør være lett fremkommelig og skal omfatte åpent vann og/eller vann med vegetasjon, siv eller myrlendte partier.

Åpenklasse

- I lokkearbeidet skal minst 20 tollingarbeid og to passiviteter på 30-60 sekunder inngå.
- Minst fire skudd skal utløses for hunden. Hunden skal under prøven apportere minst fire «vilt» på svømmedypt vann.
- En overveiende del bør være vannmarkeringer og minst en dobbelmarkering skal inngå. Føreren skal ved prøvens første markeringsoppgave - den som avslutter lokkearbeidet - være igjen i gjemselet med hunden plassert utenfor gjemselet.
- Hunden skal prøves i fritt søk. Søksområdet bør være vanskelig fremkommelig og skal omfatte åpent vann og/eller vann med vegetasjon, siv eller myrlendte partier.
- I AK skal minst en dirigeringsoppgave inngå.

Eliteklasse

- I lokkearbeidet skal 25-30 tollingarbeider og to-tre passiviteter på 1-2 minutter inngå.
- Minst fire skudd skal utløses for hunden.
- Ett eller to gjemsler kan benyttes for hundens lokkearbeid. Under smygingen kan det forekomme forstyrrelser. Under arbeidet ved gjemselet kan det forekomme forstyrrelser. En smygende forflytning mellom to gjemsler kan også forekomme.
- Skudd og kast kan skje under pågående tollingarbeid (hunden bør da avbryte sitt lokkearbeid, markere falt «vilt» og på signal fra føreren apportere dette).
- Hunden skal apportere minst fire «vilt» på svømmedypt vann.
- En overveiende del bør være vannmarkeringer og dobbelmarkeringer skal inngå. Føreren skal ved de markeringsoppgavene som avslutter lokkearbeidet bli igjen i gjemselet med hunden plassert utenfor gjemselet.
- Hunden skal prøves i fritt søk. Søksområdet skal være vanskelig fremkommelig og det skal omfatte åpent vann og/eller vann med vegetasjon, siv eller myrlendte partier.
- Det skal inngå minst en dirigeringsoppgave. Oppgaven skal skje helt eller delvis på vann.

16.5 Bedømmelse og premiering

16.5.1 Generelt

Dommeren skal kreditere god smyging og lokkearbeid. Smygingen og lokkearbeidet er spesifikk for rasen og må være tilfredsstillende for at premie kan oppnås.

16.5.2 Bedømmelse

Dommer skal vektlegge følgende egenskaper (i alfabetisk rekkefølge):

God nese, god samarbeidsvilje, god viltfinneregenskaper, gode markeringsegenskaper, godt temperament, godt tollingarbeid, initiativ, fine myke grep, stor viltfinnerevne
Førerinnsetsen skal kun ses på som en nødvendig støtte for at hunden skal kunne vise ro ved forflytninger og på post, og for villig å kunne la seg dirigere til vilt som den ikke har kunnet markere nedslagsfeltet til.

Grove feil (i alfabetisk rekkefølge):

Dårlig fotgåing, dårlig markering, gjentatte dårlige avleveringer/dårlige apportgrep, gjentagende knallingsforsøk, høylytt handling/føring, langsomt arbeid og/eller manglende initiativ, ulydighet og/eller unødig forstyrrelse av terreng, urolig og krever førers oppmerksomhet, uselvstendighet.

Diskvalifiserende feil (i alfabetisk rekkefølge):

Aggressivitet, apportvegving, bjeffing, bytter vilt, fysisk korleksjon og/eller irttesettelse av hunden, hard munn, knalling (om hunden uten tillatelse forlater sin plass i den hensikt å apportere), piping som forstyrrer jakten, skuddredsel, ute av hånd, jager levende vilt og/eller jager med apport i munnen, utilfredsstillende tollingarbeid, vegrer å gå i vann.

16.5.3 Premiering

På tollingjaktprøve benyttes kvalitetsbedømming der hundene tildeles Excellent, Very good, Good eller Not Sufficient.

Det skal skrives fullstendig kritikkskjema i BK og AK. I EK gis bare en sammenfattende skriftlig kritikk med angivelse av premiegrad og eventuell plassering.

- For Excellent må hunden ha utført overbevisende godt arbeid uten grove feil og mangler.
- For Very Good må hunden ha utført et godt arbeid i alle moment. Grove feil og mangler kan forekomme.
- For Good må hunden ha utført et tilfredsstillende arbeid.

For å oppnå premiering skal hunden ikke ha gjort diskvalifiserende feil.

16.5.4 Hederspris (HP)

Hederspremie kan tildeles når hunden har utført et utmerket jaktarbeid, og den ellers er tildelt Excellent.

17 REGLER FOR PRAKTISK TOLLINGJAKTPRØVE

17.1 Deltakelse

Se avsnitt 2.2. I tillegg må hunden ha oppnådd minst én Excellent i åpen klasse på Tollingjaktprøve.

17.2 Gjennomføring av prøven

Prøven gjennomføres som ordinær jakt i relevante former for tollingjakt. Prøven er bevegelig og gjennomføres innenfor de tillatte jakttider. Det skal alltid være tilgjengelig alternativ apportør for eventuelle ettersøk som ikke kan gjennomføres av den deltakende hunden.

17.3 Bedømmelse og premiering

Ved bedømmelse gis Godkjent eller Ikke godkjent.

For å oppnå «Godkjent» skal hunden fremvise et arbeid som er en god tollingjakthund verdig. Den skal ha et fremgangsrikt lokkearbeid å lokke fugler på skuddhold. Det skal gjennomføres apportering av nyfelt vilt. Hunden *skal vise seg som en dyktig apportør* og ikke minst være til klar nytte for jegere under jaktens gang både før og etter skudd.

Det skal legges avgjørende vekt på helhetsinntrykket.

18 UTDANNINGSREGLER FOR JAKTPRØVEDOMMERE

18.1 Målsetting

Utdanningsreglene skal sikre utdanning av jaktprøvedommere. Utdanningen skal sikre at jaktprøvedommerne gis tilstrekkelig kompetanse til å bedømme retrieverens opprinnelige egenskaper som etterskuddshund og dens anvendelighet i relevante jaktsituasjoner. Videre skal utdanningen sikre at jaktprøvedommerne har tilstrekkelig kompetanse til å bidra til et avslutvalg som kan sikre rasenes egenskaper for fremtiden.

18.2 Generelt

18.2.1 Utdanningsreglene

Fullført utdanning og autorisasjon fra Norsk Kennel Klubb gir adgang til å virke som dommer på Norsk Retrieverklubbs kvalifiseringsprøve, Working Test og offisielle B-prøver og praktisk jaktprøve. For dommere på A-prøver og internasjonale A-prøver /CACIT-prøver gjelder egne tilleggskrav, se kapittel 16. For TJP gjelder egne regler, se kapittel 17.

Alle nye dommere autoriseres først for BK. De må dømme minimum 50 hunder i minimum ett år. Deretter får de automatisk autorisasjon til også å dømme AK. De må dømme minimum 50 hunder i AK og ha vært autorisert dommer i minimum tre år før det kan søkes DK om elevstatus for EK.

Dommer er selv ansvarlig for å holde oversikt over antall hunder og prøvenumre. Dette må legges frem ved søknad om elevstatus for EK.

18.2.2 Opptak som dommerelev

Søknad om å få begynne dommerutdanning stiles til Norsk Retrieverklubb v/styret. Søknaden behandles etter innstilling fra Dommerkomiteen for jaktprøvedommere (DK). DK kan også på eget initiativ forespørre og anbefale kvalifiserte kandidater for styret. DK administrerer utdanningen og følger opp den enkelte dommerelev og gir anbefaling til styret i spørsmålet om autorisasjon etter fullført utdanningsløp. Norsk Retrieverklubbs styre gir endelig innstilling om autorisasjon til Norsk Kennel Klubb.

18.2.3 Opptakskrav

For kandidater som søker om opptak til dommerutdanningen vurderes følgende kvalifikasjoner:

- Personlige egenskaper
- Erfaring fra prøvemiljøet
- Jaktlig erfaring / jakterfaring
- Selv trent og ført minst to hunder, hvorav én til premiering i alle klasser
- Godkjent jegerprøve
- Kandidaten må være hovedmedlem av NRK

Erfaring fra prøvemiljøet innebærer at kandidaten har fungert som medhjelper og prøveleder ved siden av egen deltagelse på prøver. Det er ønskelig med så bred jaktlig erfaring som mulig. Dommereleven må ha bestått jegerprøve før hun/han kan opptas som elev.

18.2.4 Teoretisk grunnkurs

Alle oppnevnte dommerkandidater skal, som grunnlag for den videre utdanning, gjennomgå et obligatorisk grunnkurs arrangert av eller godkjent av Norsk Retrieverklubb. Etter kurset og den avsluttende prøven blir kandidaten godkjent/ikke godkjent. Godkjente kandidater gis elevstatus. Etter gjennomført og godkjent elevarbeid gis kandidaten aspirantstatus. Etter grunnkurset mottar eleven et kort som skal følge han/henne under hele utdannelsen. Her skal det påføres når, hvor og ved hvilke prøver de forskjellige funksjoner er gjennomgått, og om eleven anbefales til videre elevarbeid / aspiranten anbefales til autorisasjon. Kortet underskrives av dommer og prøveleder.

18.3 Elevarbeid og aspirantarbeid

18.3.1 Elevarbeid

Elevarbeid skal være påbegynt samme sesong som grunnkurset gjennomføres.

Elevarbeidet skal være avsluttet senest 2 år etter innvilget elevstatus.

B-prøve

Elevarbeid skal gjennomføres med tre arbeid i BK og AK før aspirantarbeidet i disse klassene tas. Ved godkjent elevstatus i EK, må det gjennomføres tre elevarbeider før aspirantarbeidet i denne klassen. Elevarbeidet gjøres kun i én klasse pr. dag. Eleven skal gjøre elevarbeid for minst tre forskjellige dommere. For at elevarbeidet skal kunne godkjennes, må minst ti hunder bedømmes i hver klasse. Minst tre av disse må oppnå premiering.

Elevarbeider skal utføres:

- Som fortløpende kommunikasjon mellom elev og dommer
- Ved at eleven redegjør muntlig ved minst fire forskjellige anledninger i løpet av dagen
- Ved at eleven skriver kritikker for minst tre hunder i hver klasse. Etter bedømmingen skal elevens skriftlige kritikker gjennomgås av elev og dommer sammen. Dommeren skal sende en skriftlig uttalelse til NRK v/dommerkomiteen for jaktprøvedommere (DK). Uttalelsen skal gi dommerens vurdering av elevens kjennskap til bedømmingsprinsipper og teknikk samt elevens opptreden overfor prøvedeltagerne.
- Dommerelev skal føres opp i katalog for den aktuelle prøven
- Dommer må være autorisert for EK for å kunne ha elev
- Det skal kun gå én elev pr. dommer
- Dommeren skal anbefale at ytterligere elevarbeid gjøres i klassen dersom elev ikke viser tilstrekkelig modenhet og forståelse for regelverket.
- Planlagt elev- og aspirantarbeid skal godkjennes på forhånd av DK

Working Test

Elevarbeid skal gjennomføres med ett arbeid i hver av de tre klassene på Working Test: BK, AK og EK. For at elevarbeidet skal kunne godkjennes, må minst 30 starter i hver klasse bedømmes. Samme hund kan bedømmes på flere poster. Eleven skal gjøre elevarbeid for minst to forskjellige dommere.

Elevarbeidet skal utføres:

- Som fortløpende kommunikasjon mellom elev og dommer.
- Ved at eleven leder startende ekvipasjer ved minst 10 anledninger i løpet av dagen
- Ved at eleven setter poeng for alle deltagende hunder i hver klasse Etter bedømmingen skal elevens poeng gjennomgås av elev og dommer sammen. Dommeren skal sende en skriftlig uttalelse til NRK v/dommerkomiteen for jaktprøvedommere (DK). Uttalelsen skal gi dommerens vurdering av elevens kjennskap til bedømmingsprinsipper og teknikk samt elevens opptreden overfor prøvedeltagerne.
- Dommerelev skal føres opp i katalog for den aktuelle prøven.
- Dommer må være autorisert for EK for å kunne ha elev
- Det skal kun gå én elev pr. dommer og kun én dommer per elev.
- Dommeren skal anbefale at ytterligere elevarbeid gjøres i klassen dersom elev ikke viser tilstrekkelig modenhet og forståelse for regelverket
- Planlagt elev- og aspirantarbeid skal godkjennes på forhånd av DK

Praktisk jaktprøve

Elevarbeid skal gjennomføres med ett arbeid på praktisk jaktprøve.

Godkjent elevarbeid fra svensk KKL og/eller Åpen/Elite A, samt dansk Åpen A og/eller Vinner A godkjennes som praktisk elevarbeid. Elevarbeider på utenlandske prøver må avtales med DK i forkant.

Det praktiske elevarbeidet kan ikke gjøres før elevstatus EK er innvilget.

18.3.2 Aspiranttjeneste

B-prøve

Før aspirantarbeidet avlegges, må NRKs krav til gjennomført elevutdanning være oppfylt.

Aspiranttjenesten skal skje for dommer(e) som aspiranten fortrinnsvis ikke har hatt elevarbeid hos. Valg av

dommer(e) skal skje i samarbeid med DK. Aspirantarbeid i minst én av klassene skal skje for norsk dommer.

- Aspiranten skal oppføres i katalogen for den aktuelle prøven. Må meldes arrangør senest en uke før prøven
- Dommer må være autorisert for EK for å kunne ha aspirant
- Det skal kun gå en aspirant pr. dommer
- Aspiranttjenesten skal utføres på B-prøver i hver av klassene BK, AK og EK
- Aspiranten skal under prøven utføre et selvstendig arbeid. Dette betyr at dagens prestasjoner ikke skal diskuteres med dommer underveis i prøven
- Aspiranten skal ikke gis anledning til å overhøre dommers åpne kritikker
- Aspiranten skal føre kritikk over alle bedømte hunder i den aktuelle klassen
- Kritikken skal leveres til prøveleder i lukket konvolutt, før dommermøte

Godkjenning

Arbeidet behandles på dommermøtet av de dommere som har hatt med aspiranter ute i marken – hvor også NKKs repr. er til stede. Det blir her avgjort om aspiranten har avlagt et arbeid som kvalifiserer han/henne til dommer. Ved evt. tvil kan aspiranten innkalles og eksamineres i regler og/eller utdype og nærmere begrunne sin bedømmelse.

18.4 Autorisasjon og avautorisasjon

NKK Hovedstyre eller den Hovedstyret har delegert myndighet til har ansvaret for å autorisere og avautorisere jaktprøvedommere etter innstilling fra det aktuelle utdanningsutvalg. For å kunne bli autorisert kreves det hovedmedlemskap i NKK.

18.5 Opprettholdelse av dommerautorisasjon

Det kreves hovedmedlemskap i en av NKKs medlemsklubber for opprettholdelse av autorisasjon. Dommer som ikke har dømt i løpet av de siste 3 år vil bli avautorisert i tråd med prosedyre for dette. Dommer som ikke lenger anses for å være faglig kvalifisert kan det reageres mot på en eller flere av de følgende måter: Avautorisering, advarsel, pålegge om å delta på dommerkonferanse, pålegg om å ta hele/deler av utdannelsen på nytt eller å avlegge eksamen på nytt. Tap av autorisasjon som følge av adferd som er uforenlig med dommerrollen er en disiplinær sak og må behandles etter bestemmelsene i NKK lover kap 7. Dommer som flytter fra Norge permanent, skal være autorisert i det land vedkommende er bosatt. For dommere med midlertidig bopel i annet land gjelder de til enhver tid gjeldene regler i NKK for dommerautorisasjon, se www.nkk.no. Dommer må selv ta initiativet til å overføre sin autorisasjon.

18.6 Regodkjenning

Dersom en dommer som tidligere har blitt avautorisert ønsker å få tilbake sin autorisasjon, kan en begrunnet søknad sendes til NRKs dommerkomité (DK). Søknaden blir vurdert på individuelt grunnlag, og innstilling fra DK sendes til hovedstyret i Norsk Retrieverklubb som vil sende sin innstilling videre til NKK.

Ved regodkjenning av autorisasjon vil minstekravet normalt være krav om at et nytt aspirantarbeid avlegges og godkjennes. Dette kan imidlertid i særskilte tilfeller bortfalle dersom det anses at søkeren fortsatt innehar nødvendig kompetanse.

19 REGLER FOR VIDEREUTDANNING AV DOMMERE TIL INTERNASJONALE OG NASJONALE A-PRØVER

19.1 Innledning

FCIs retrieverkomité har vedtatt at dommere til internasjonale A-prøver/Cacitprøver bare skal velges blant dommere som står oppført på FCIs liste over dommere til internasjonale A-prøver med autorisasjon til utdeling av Cacit.

Norske jaktprøvedommere for retrievere kan bare innmeldes til FCI for oppføring på listen over dommere til internasjonale A-prøver på grunnlag av gjennomført videreutdanning etter Norsk Retrieverklubbs retningslinjer, og med anbefaling fra NRKs styre til Norsk Kennel Klubb. Norske jaktprøvedommere for retrievere kan bare oppføres på listen over dommere til nasjonale A-prøver i Norge på grunnlag av gjennomført videreutdanning etter Norsk Retrieverklubbs retningslinjer, og med anbefaling fra NRKs styre til Norsk Kennel Klubb.

19.2 Organisering

- Videreutdanningen administreres av Norsk Retrieverklubb v/DK
- NKK orienteres via NRKs styre om dommere som starter videreutdanningen
- Kvalifiserte norske dommere kan søke eller inviteres til videreutdanningen av DK
- DK vurderer aktuelle kandidater ut fra fastsatte krav til kvalifikasjoner. Kandidat som eventuelt samtidig er medlem i DK, skal ikke delta i vurderingen eller i gjennomgang og drøfting av anbefaling overfor NRKs hovedstyre.
- Antatte elever skal ha elevkort for teorikurs, praktisk seminar og elevarbeid på prøver.
- Elevkortene skal fylles ut med attestasjon og vurderinger av kandidaten fra kursledere og dommere elevarbeidet utføres for.
- Etter endt utdanning i samsvar med retningslinjene gjennomgår DK den enkelte kandidats gjennomføring og gir innstilling til NRKs styre i spørsmålet om anbefaling til FCIs liste.
- NRKs styre behandler innstillingen og gir sin anbefaling til NKK v/FCI-representanten.
- NKK gir melding til FCI-komiteén om oppføring på listen.

19.3 Krav til kvalifikasjoner

- Autorisert i minst 2 år og vært dommer ved minst 6 prøver, herav minst 1 praktisk prøve.
- Hatt dommeroppdrag ved minst 2 prøver årlig siste 2 år.
- Hatt dommeroppdrag i alle klasser.
- Hatt minst 1 dommeroppdrag ved prøve utenfor Norge.
- Ha erfaring fra hundeførerposisjon ved relevante jaktlige situasjoner ift prøveformen ved internasjonal A-prøve. Dette innebærer krav til, før og/eller under utdanningen, å ha dokumenterbar erfaring fra deltakelse med egen hund til premiering på minst én A-prøve i Norge, Sverige eller Danmark, eller internasjonal A-prøve (CACIT-prøve), eller deltakelse med egen hund på flere A-prøver i Norge/Sverige/Danmark, eller internasjonal A-prøve og deltakelse på tilsvarende jakter med egen hund som apportør
- Erfaring fra praktisk jakt vektlegges.
- Ha god kunnskap om FCIs regelverk for internasjonale A-prøver - «International regulations for Field Trials for Retriever Breeds».
- Ha god kunnskap om FCIs råd og anvisninger for dommere på internasjonale retrieverprøver – «Guidelines for judging and organizing the ICC, the CdE and CACIT retriever field trials in general».
- Ha tilstrekkelige engelsk kunnskaper til å føre ekvipasjene gjennom prøven og avholde åpen kritikk på engelsk.

19.4 Innholdet i videreutdanningen

- Teorikurs; regelforståelse/prinsipper/bedømmingsteknikk/aktuelle uttrykk.
- Praktisk seminar i relevant jaktlig situasjon med anerkjent FT-dommer som veileder.
- Minst tre elevarbeider ved internasjonal A-prøve (Norge, Danmark, Sverige, Finland) og/eller A-prøver i Norge/Sverige/Danmark. Minst ett av elevarbeidene skal gjennomføres på en Internasjonal A-prøve. Elevarbeidene skal gjennomføres for minst tre forskjellige anerkjente

dommere. Elevarbeid ved internasjonal A-prøve i andre FCI-land kan være aktuelt når grunnlag for dette er nærmere avklart.

- Kandidatenes elevkort skal utfylles for hvert av elementene med attestasjon og kommentarer/vurderinger av kursledere/veiledere/førende dommer(e).
- DK tilrettelegger teorikurs og praktisk seminar, og skal medvirke til avtaler og vurdering av valg av prøver/dommere for elevarbeid.
- DK skal holdes orientert om utviklingen i videreutdanningen og etter behov bistå kandidaten.
- DK kan innhente uttalelser fra prøvearrangører/dommere som ledd i gjennomgangen av den enkelte kandidats elevarbeid og drøfting av anbefaling om oppføring på FCIs liste.

20 REGLER FOR UTDANNING OG VIDEREUTDANNING AV DOMMERE TIL TJP

20.1 Generelt

20.1.1 Utdanningsreglene

Fullført utdanning og autorisasjon fra Norsk Kennel Klub gir adgang til å virke som dommer på Norsk Retrieverklubbs kvalifiseringsprøve og TJP. For videreutdanning fra autorisert B-prøve dommer til TJP dommer gjelder følgende:

Bestått teorikurs og bestått elevarbeid i valgfri klasse for autorisert TJP dommer.

Utdanning til TJP dommer kan etter søknad til Norsk Retrieverklubb gjennomføres i regi av samarbeidende klubber og forbund i Norden.

20.1.2 Opptak som dommerelev

Søknad om å få begynne dommerutdanning stiles til Norsk Retrieverklubb v/styret. Søknaden behandles etter innstilling fra Dommerkomiteen for jaktprøvedommere (DK). DK kan også på eget initiativ forespørre og anbefale kvalifiserte kandidater for styret. DK administrerer utdanningen og følger opp den enkelte dommerelev og gir anbefaling til styret i spørsmålet om autorisasjon etter fullført utdanningsløp. Norsk Retrieverklubbs styre gir endelig innstilling om autorisasjon til Norsk Kennel Klub.

20.1.3 Opptakskrav

Følgende krav stilles til kandidater som søker om opptak til dommerutdanningen:

- Personlige egenskaper
- Erfaring fra prøvemiljøet
- Jaktlig erfaring / jakterfaring
- Selv trent og ført minst to hunder, hvorav én til premiering i alle klasser på TJP
- Godkjent jegerprøve
- Kandidaten må være hovedmedlem av NRK

Erfaring fra prøvemiljøet innebærer at kandidaten har fungert som medhjelper og prøveleder ved siden av egen deltagelse på prøver. Det er ønskelig med så bred jaktlig erfaring som mulig. Dommereleven må ha bestått jegerprøve før hun/han kan opptas som elev.

20.1.4 Teoretisk grunnkurs

Alle oppnevnte dommerkandidater skal, som grunnlag for den videre utdanning, gjennomgå et obligatorisk grunnkurs arrangert av eller godkjent av Norsk Retrieverklubb. Etter kurset og den avsluttende prøven blir kandidaten godkjent/ikke godkjent. Godkjente kandidater gis elevstatus. Etter gjennomført og godkjent elevarbeid gis kandidaten aspirantstatus. Etter grunnkurset mottar eleven et kort som skal følge han/henne under hele utdannelsen. Her skal det påføres når, hvor og ved hvilke prøver de forskjellige funksjoner er gjennomgått, og om eleven anbefales til videre elevarbeid / aspiranten anbefales til autorisasjon. Kortet underskrives av dommer og prøveleder.

20.2 Elevarbeid og aspiranttjeneste

20.2.1 Elevarbeid

Elevarbeid skal være påbegynt samme sesong som grunnkurset gjennomføres. Elevarbeidet skal være avsluttet senest 2 år etter innvilget elevstatus.

20.2.2 Elevarbeid TJP

Elevarbeid skal gjennomføres med to arbeid i hver av de tre klassene på TJP: BK, AK og EK. Eleven skal gjøre elevarbeid for minst to forskjellige dommere. For at elevarbeidet skal kunne godkjennes, må minst fem hunder bedømmes i hver klasse. Minst tre av disse må oppnå premiering.

Elevarbeider skal utføres:

- Som fortløpende kommunikasjon mellom elev og dommer
- Ved at eleven redegjør muntlig ved minst fire forskjellige anledninger i løpet av dagen
- Ved at eleven skriver kritikker for minst tre hunder i hver klasse. Etter bedømmingen skal elevens skriftlige kritikker gjennomgås av elev og dommer sammen. Dommeren skal sende en skriftlig uttalelse til NRK v/dommerkomiteen for jaktprøvedommere (DK). Uttalelsen skal gi dommerens

vurdering av elevens kjennskap til bedømmingsprinsipper og teknikk samt elevens opptreden overfor prøvedeltagerne

- Dommerelev skal føres opp i katalog for den aktuelle prøven
- Dommeren må ha tjenestegjort i minst to år for å kunne ha elev
- Det skal kun gå én elev pr. dommer
- Dommeren kan anbefale at ytterligere elevarbeid gjøres i klassen

20.2.3 Praktisk TJP

Elevarbeid skal gjennomføres med ett arbeid på praktisk jaktprøve for tollere.

20.2.4 Aspiranttjeneste TJP

Før aspirantarbeidet avlegges, må NRKs krav til gjennomført elevutdanning være oppfylt.

Aspiranttjenesten skal skje for dommer(e) som aspiranten ikke har hatt elevarbeid hos. Valg av dommer(e) skal skje i samarbeid med DK. Aspirantarbeid i minst én av klassene skal skje for norsk dommer.

- Aspiranten skal oppføres i katalogen for den aktuelle prøven. Må meldes arrangør senest en uke før prøven
- Dommer må ha fungert i minst to år for å kunne ha aspirant
- Det skal kun gå en aspirant pr. dommer
- Aspiranttjenesten skal utføres på B-prøver i hver av klassene BK, AK og EK
- Aspiranten skal under prøven utføre et selvstendig arbeid
- Aspiranten skal føre kritikk over alle bedømte hunder i den aktuelle klassen
- Kritikken skal leveres til prøveleder i lukket konvolutt, før dommermøte

20.2.5 Godkjenning

Arbeidet behandles på dommermøtet av de dommere som har hatt med aspiranter ute i marken – hvor også NKKs repr. er til stede. Det blir her avgjort om aspiranten har avlagt et arbeid som kvalifiserer han/henne til dommer. Ved evt. tvil kan aspiranten innkalles og eksamineres i regler og/eller utdype og nærmere begrunne sin bedømmelse.

20.3 Autorisasjon og avautorisasjon

NKK Hovedstyre eller den Hovedstyret har delegert myndighet til har ansvaret for å autorisere og avautorisere jaktprøvedommere etter innstilling fra det aktuelle utdanningsutvalg. For å kunne bli autorisert kreves det hovedmedlemskap i NKK.

20.4 Opprettholdelse av dommerautorisasjon

Det kreves hovedmedlemskap i en av NKKs medlemsklubber b for opprettholdelse av autorisasjon. Dommer som ikke har dømt i løpet av de siste 3 år vil bli avautorisert i tråd med prosedyre for dette. Dommer som ikke lenger anses for å være faglig kvalifisert kan det reageres mot på en eller flere av de følgende måter: Avautorisering, advarsel, pålegge om å delta på dommerkonferanse, pålegg om å ta hele/deler av utdannelsen på nytt eller å avlegge eksamen på nytt. Tap av autorisasjon som følge av adferd som er uforenlig med dommerrollen er en disiplinær sak og må behandles etter bestemmelsene i NKK lover kap 7. Dommer som flytter fra Norge permanent skal være autorisert i det land vedkommende er bosatt. For dommere med midlertidig bopel i annet land gjelder de til enhver tid gjeldene regler i NKK for dommerautorisasjon, se www.nkk.no. Dommer må selv ta initiativet til å overføre sin autorisasjon.

20.5 Regodkjenning

Dersom en dommer som tidligere har blitt avautorisert ønsker å få tilbake sin autorisasjon, kan en begrunnet søknad sendes til NRKs dommerkomité (DK). Søknaden blir vurdert på individuelt grunnlag, og innstilling fra DK sendes til hovedstyret i Norsk Retrieverklubb som vil sende sin innstilling videre til NKK. Ved regodkjenning av autorisasjon vil minstekravet normalt være krav om at et nytt aspirantarbeid avlegges og godkjennes. Dette kan imidlertid i særskilte tilfeller bortfalle dersom det anses at søkeren fortsatt innehar nødvendig kompetanse.

Hund til
nytte og glæde